

Taantuma puraisee jätealaa

Viime vuosi oli koko 2000-luvun synkin konkurssien lukumäärällä mitattuna. Jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäytön alan yrityksillä oli enemmän maksu-vaikeuksia kuin toimialoilla keskimäärin.

Vakavia maksuhäiriöitä oli vuoden 2008 marraskuussa voimassa 3,3 prosentilla alan yrityksistä, kun kaikkien toimialojen yrityksillä keskimäärin luku oli vain 2,72 prosenttia. Trattahäiriöt ovat kuitenkin yleistyneet kaikilla toimialoilla. Vuoden 2007 marraskuussa jäte-, kierrätys- ja hyötykäyttöalan yrityksistä 2,9 prosentilla oli voimassa oleva vakava maksuhäiriö.

Maksuhäiriöiden kappalemäärä on sekkin kasvussa. Ongelmissa oleville yrityksille maksuhäiriöitä tulee siis aiempia vuosia enemmän, mikä kertoo osaltaan rahoituksen saatavuuden vaikeutumisesta. Vuoden 2008 marraskuussa jätehuolto- kierrätys- ja hyötykäyttöalan yrityksillä oli voimassa 133 trattahäiriötä, kun vuotta aiemmin määrä oli vain 87.

YHÄ USEAMPI YRITYS KONKURSSIIN

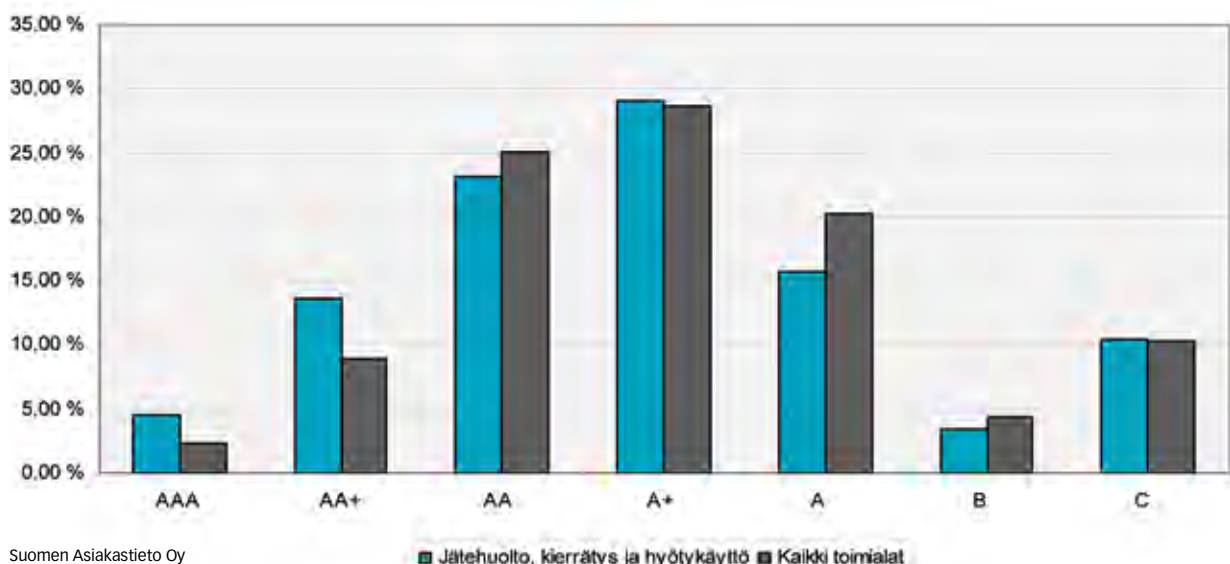
Konkurssiviikate niitti jätealan yrityksiä. Suomen Asiakastieto Oy:n mukaan jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäyttöalalla tuli konkurssihakemuksia marraskuun loppuun 2008 mennessä kahdeksan kappaletta. Tämä merkitsee, että 0,59 prosenttia alan yrityksistä on haकेutunut konkurssiin. Vuotta aiemmin konkurssihakemuksia kertyi kuusi kappaletta (0,46 prosenttia alan yrityksistä) ja vuonna 2006 jopa 12 kappaletta (0,95 prosenttia toimialan yrityksistä).

Kierrätysmateriaalien hintojen romahdus heijastuu jo alan yritysten tulokseen. Viime vuoden konkurssitilastot olivat koko vuosikymmenen synkimpiä.

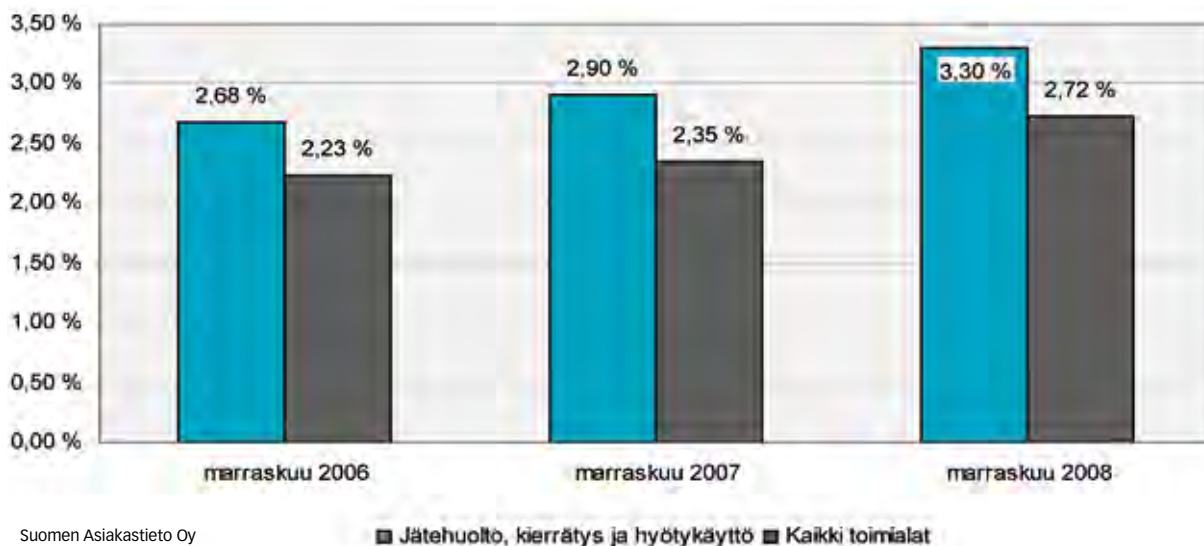
ELINA SAARINEN

Talouden taantuma heijastuu jo jäte- ja hyötykäyttöalan yrityksiin. Suomen Asiakastieto Oy:n mukaan jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäytön alalla toimivilla yrityksillä on maksuhäiriöitä enemmän kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Rating Alfa -luokituksen jakauma jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäytön alalla 11/2008

Trattahäiriöisten yritysten osuus (%) jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäytön alalla kaikkiin toimialoihin nähden marraskuussa 2006–2008

Kaiken kaikkiaan viime vuosi osoittautui harvinaisen synkäksi yritysten konkurssien lukumäärällä mitattuna. Tilastokeskuksen mukaan tammi-marraskuussa pantiin vireille 2 437 konkurssia, mikä on lähes 16 prosenttia enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Henkilökunnan määrä kaikissa konkurssiin haetuissa yrityksissä oli kaikkiaan 10 703, mikä on lähes 25 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Verrattuna vuotta aiempaan konkurssien määrä kasvoi kaikilla tarkasteltavilla päätoimialoilla. Lukumääräisesti eniten konkurssit kasvoivat muiden palveluiden toimialalla.

Suomen Asiakastieto Oy ennusti joulukuussa, että konkurssiin haettujen yritysten määrä koko maassa nousee vuoden loppuun mennessä selvästi yli kolmeen tuhanteen.

MAKSUVIIVEITÄKIN ENEMMÄN JÄTEALALLA

Konkurssien määrän lisäksi maksuviiveiden yleistyminen kuvaa, kuinka yleinen taloudellinen tilanne heijastuu yrityksiin. Jätehuollon, kierrätyksen ja hyötykäytön toimialalla toimivista yrityksistä 5,73 prosenttia on saanut maksuviiveen. Osuus on hieman huonompi kuin kaikkien toimialojen yrityksillä keskimäärin (5,6 prosenttia). Myönteistä on kuitenkin se, että maksuviiveellisten yritysten osuus jätealan yrityksistä on pienentynyt selvästi muutamassa vuodessa.

LUOTTOKELPOISUUDESSA KUNNOSTAUDUTTU

Luottokelpoisuusluokituksen perusteella jätehuolto-, kierrätys- ja hyötykäyttöalan yritysten riski joutua seuraavan vuoden aikana maksuvaikeuksiin tai konkurssiin on kuitenkin pienempi kuin kaikkien toimialojen yrityksillä keskimäärin. Jäte- ja hyötykäyttöyritysten luottokelpoisuusluokitus on tuoreiden lukujen valossa tasoltaan kaikkien toimialojen vastaavaa parempi.

Yrityksen luottokelpoisuus esitetään kansainvälisellä seitsemäportaisella kirjainluokituksella AAA-C. Jäte- ja hyötykäyttöalan yritysten osuus parhaissa AAA ja AA+-luokissa on selkeästi yli keskiarvon ja

Haasteita ja mahdollisuuksia

■ Ympäristöyritysten Liiton toimitusjohtaja **Katri Penttinen** näkee maailmantalouden muutosten ja jätealan lainsäädännön kehittymisen tuovan jätehuolto- ja kierrätysalan yrityksille sekä haasteita että mahdollisuuksia.

Joidenkin kierrätysmateriaalien hinta on laskenut rajusti viime kesästä, mikä vaikuttaa luonnollisesti yrityksiin.

”Taloudellisen tilanteen muutos on tapahtunut nopeasti ja se on näkynyt tällä alalla: materiaalien ja raaka-aineiden kauppa ei käy kuten ennen. Täytyy osata ostaa ja myydä oikeaan aikaan sekä hallita logistiikka”, Penttinen luotaa.

”Tämän alan yritysten kannattavuusrakenteet ovat hyvin erilaisia. Jotkut yritykset ovat lähteneet kehittämään omaa liiketoimintaansa isoin investoinnein ja odotuksin. Jos asiat eivät menekään sillä tavalla, kuin oli odotettu, joudutaan tekemään korjausliikkeitä.”

Penttisen mukaan jätehuollon vaatimukset ovat tiukentuneet, mikä on antanut alan yrityksille mahdollisuuksia tehdä hyvää liiketoimintaa. Pitkäjänteistä toimintaa kuitenkin hankaloittaa se, että jätelainsäädännön strategiset linjaukset eivät ole kaikilta osin vielä selviä. Penttisen mukaan myös jätteenkuljetusjärjestelmistä kiistely vaikeuttaa yritysten toimintaa.

toisaalta osuus heikoimmista luokissa C ja B vähäisempää kuin muiden toimialojen yrityksillä.

”Luottokelpoisuusluokitukseen vaikuttavat maksuhäiriöiden ja -viiveiden tietojen lisäksi monet muutkin tiedot, kuten esimerkiksi tilinpäätösluvut, jotka voivat olla jätehuolto- ja kierrätysalan yrityksillä keskimääräistä parempia”, riskienhallinnan analyytikko **Harri Pönkä** Suomen Asiakastieto Oy:stä selvittää.